

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 36. Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 6 September 1857. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. XI årgången.

Bengalske Sipojer.

Hannen och jernvägen vid S...

Jernvägen från St. Nazaire Nantes

genast med en jernvägsträng befordras till behörige nederlagsplatser.

Reguliera ångbåts-kommunikationer ha blifvit inrättade från Saint-Nazaire till Spanien, Portugal och hamnarne vid vårt kustland.

Man vet att den transatlantiska linjen från Antillerna också blifvit bestämd att utsträckas till Saint-Nazaire's hamn. Denna anordning skall bereda fördelar, dem man knappast på något annat ställe finner. En både djup, säker och bekväm redd, en bassin af mer än 16 tunnlands areal, käer af mer än 2,250 alnars utsträckning, ett vattendjup af 21 å 22 1/2 fot vid allralägst vattenstånd och slutligen en af de största hamnportar, som finnas och hvilken är öfver 1 1/2 fot bredare än de största hamnportarne i Liverpool och London (Victoria Dock).

Äfven andra arbeten äro föreslagna vid Saint-Nazaire, för att gifva detta stora arbete sin riktiga fulländning. Man anser sig böra inrätta nya hamnbassiner emot öster, och sålunda på en gång fördubbla kärnans och hamnvattnets yta. Skeppsdockor, nederlagsplatser, magasiner skola anläggas vid dessa nya bassiner.

Man har följaktligen all anledning förmoda, att Saint-Nazaires hamn har att vänta en den mest lysande framtid.

Arbetena ha blifvit företagna 1847; men dåvarande förslager innehöllo alltför inskränkta dimensioner för hamn-mynnigarne och ett alldeles otillräckligt djup för sjelfva bassinen. Det är först 1850

som man genom förslagets omarbetning kunnat gifva dessa arbeten en utsträckning i förhållande till den framtid, man redan förutsett för Saint-Nazaire.

Vid utförandet af grundarbetena för dambyggnaden och portarne hafva de största svårigheter med fullkomlig framgång blifvit öfvervunna genom användandet af alldeles nya arbetsmetoder.

Men det är isynnerhet det djerfva i anordningen af dessa portar, hvilka tillsluta en öppning af mer än 75 fots vidd, som väcker förvåning tillochmed hos män af facket.

Alla dessa arbeten ha blifvit föreslagna och utförda af ingenjören vid bro- och vägbyggnads-kåren, *Alexandre Wattier*. Herrar Cabral, Segou och De la Gournerie, styresmän vid nyssnämnde kår, hafva efter hvarandra haft högsta ledningen vid arbetsföretaget.

En marknadsgäst.

Bilder från Götheborg.
af
.

Ni känner ju vårt börspalats
— Det stolta hus i staden,
Som vid det torget fått sin plats,
Der man ser vaktparaden?

Man gör ej der affärer blott;
— Uti restaurationen
Man väl serveras, äter godt
Bland män af goda tonen.

En brokig menskoskara der
Var samlad härförliden
— Nå, sådant ofta hända plär;
Men då var marknadstiden.

Här såg man än en adlig gäst,
Än en ofrälse bara;
Der satt en lekman, der en prest
Bland syndarens skara.

Och mången viktig brukspatron
Bland lätta kontorister;
— Der fanns ock plats för min person
Bredvid en lärd magister.

Helt nära oss med liflig fart
Gick snart konversationen;
— Att vinet gjort förståndet klart
Man lätt förnam af tonen.

Här talte en om bankens hvalf
Och om metallexporten,
— En annan ropte på "en half"
Af allrabästa sorten.

En skrek, att mynt man träffar på
Långt mer än man behöfver;
— En annan bad att skinka få,
Väl stekt "med ägg utöfver".

Så taltes om vår stad till slut,
Dess engelska fasoner,
Och hur den ständigt växer ut
Till större dimensioner.

"Se på vår hamn," — det hette här —
Hur många skepp der vaggla!
Till Newyork ett — till Sidney bär
Ett annat Sveriges flagga.

hade gifvit honom så många kärleksbevis, att han till och med icke längre fruktade den rike Minnoch.

Christine, som vakade i köket, släppte den lycklige älskaren ur huset. Han brydde sig icke om det fuktiga, regniga vädret, utan, för att afkyla sig, gjorde han en lång omväg till sitt hem.

Knappt befann sig Madeleine ensam, förrän hon tillintetgjord nedsjönk på en stol.

— Jag vet icke hvad som försiggår inom mig; —
hviskade hon för sig sjelf. — L'Angelier är mig icke mera samma människa som förr. Hans svärmeri väcker min motvilja, hans fordringar äro mig en börda och förfärliga hotelser synas mig ligga i hans kärleksförklaringar. Alltså, ju mer beroende jag är af honom, desto vissare skall han vara på sin lycka? Det är icke den sanna kärlek, som jag fordrar. Ack, huru har jag icke bedragit mig både på honom och mig sjelf! För två år sedan tänkte jag annorlunda, — i dag beklagar jag hvad som då gjorde mig lycklig.

Christine inkom nu för att duka af bordet. Madeleine yttrade ej ett ord till henne, utan blef tankfull sittande på sin plats. Då kammarjungfrun allägsnat sig,

läste hon en kort bön och gick derefter in i alkovent, för att intaga sin bädd.

Var väl denna aftonbön ett fromt hjertas utgjutelse eller en följd af vanan? Måhända gissar man intetdera, då man får veta, att Madeleine tillbragte en sömlös natt. När hon följande morgon såg sig i spegeln, häpnade hon öfver den blekhet, som betäckte hennes fina ansigte.

L'Angelier kände att hans ömma förhållande till Madeleine undergått en förändring, ehuru han ej sjelf kunde säga, hvad som var sjelfva grundorsaken till denna förändring. Den eljest så svärmiska, hängifna flickan hade afböjt hans enträgna önskan att göra ett slut på deras ovissa ställning, med en bestämdhet, den han omöjligt kunde tillskrifva hennes kärlek till föräldrarne, enär hon mer än en gång svurit honom, att uppoffra allt för den lyckan att få tillhöra honom. Hvarifrån kom då denna förändring, denna betänklighet?

Hos L'Angelier vaknade nu för första gången svart-sjukan, och han beslöt att försigtigt se sig för och att, — ehuru stor sjelfbeherrskning det än kostade honom, —

först då åter närma sig den älskade, när hon sjelf bad honom infinna sig. Ty detta borde vara ett bevis på hennes oförminskade kärlek.

Den unge mannen talade härom med sin vän, Thomas Kennedy. Thomas var kontorist hos samma handelshus som han sjelf; han kände Madeleine, värderade henne och hade ofta yttrat till sin vän att han tillönskade honom den lyckan att blifva förenad med henne.

En dag frågade Kennedy:

— Har du återsett din Madeleine sedan?

— Nej! — jag håller mitt ord: så länge icke hon skrifver, uppsöker jag henne icke. Jag lider visst deraf; men det får blifva dervid, — har Madeleine erfarit längtans kval, skall hon nog medgifva, att jag talar med hennes far.

— Jag skulle i ditt ställe tillochmed utan dottrens tillåtelse tala med fadren.

— Och hvarföre det? — frågade Emil.

— Madeleine är, som hela världen vet, sin fars älskling, och vet han ett medel att göra denna älskling lycklig, så skall han säkerligen ej tveka att erkänna dig, som är en så duglig köpman, för sin någ. Och hvem,

"Se våra gator, våra torg!
— Palatser hela raden!
Ett högt hurra för Götheborg,
Den stolta framtidsstaden!"

Straxt många skyndade att gladt
Med talarn sig förena;
— Men tyst invid ett bord der satt
En främling helt allena.

Det var en kall och slutten man,
Som dock sågs allt betrakta;
— När glasen höjdes, äfven han
Sitt vinglas tömde sakta.

Och småslugt för sig sjelf han log,
Med halft förakt tillika,
Steg upp, betalte, hatten tog
Och sågs ur salen vika.

Kring torg och gator se'n han gick;
Men under promenaden
Han noga mätte med sin blick
Allt hvad han såg i staden.

Sist täcktes med belåten min
Han hemåt sig begifva.

Der skar han pennan mycket fin
Och satte sig att skriva.

Hvad skref han — kan du gissa det?
Jo hör, så lydde orden:
"Ers Kejsrerliga Majestät,
Sjelfherrs-kare i Norden!

"Från Sveriges andra handelsort
Jag nu får rapportera,
Att denna vuxit mycket fort
Och växer snart än mera.

"En ståtlig hamn vi finna här,
Der flottan fritt kan vagga
Och inom några dagar bär
Till London — Rysslands flagga.

"Och hvilka gator! hvilka torg!
— Palatser hela raden!
För Moskwas välde Götheborg
Kan blifva framtidsstaden.

"Jag slutar; ty min tid är knapp,
Och allt är nu beskrifvet
Utaf

Er Trogne *Glase-nap*,
Er slaf för hela lifvet."*)

*) Det torde här böra nämnas, att den ryske "referenten", amiral Glase-nap, som under ett par års tid haft den artigheten att aflägga en mängd visiter å de flesta svenska skepps-varf och fästningar, i förra månaden, eller under "Larsmessan", äfven gjort Götheborg den äran.

Äldre uppfinning af ångkraften.

För icke lång tid tillbaka har man i det kungliga arkivet i Salamanca påträffat autentika bevis på att ett försök redan den 17 Juni 1540, på Barcelonas redd blifvit gjort, att sätta i rörelse ett fartyg, som drefs af ångan af kokande vatten, så att man, utan både segel och åror, kunde färdas på ett lugnt haf. Kejsar Karl V, kronprinsen Filip och en mängd af rikets grander sågo med förvåning huru hastigt och lätt fartyget rörde sig; men storskattmästaren afrådade från denna uppfinnings införande vid ma-

rinen, såväl för den stora kostnadens som vådans skull.

Uppfinnaren, don *Blaseo de Garay*, fick dock af kejsaren en belöning af 200,000 maravedi.

Humoristiskt.

— I natt drömde jag att jag fick ett halft skålpund tobak till skänks af ers nåd, och ett fjerdedels skålpund thé af nådig frun! — sade en tiggare till en egendomsegare.

— Ack, gjorde ni det! — svarade herrn i huset. — Drömmar betyda alltid raka motsatsen till hvad som ske.

— Det är mycket sannt; — svarade tiggaren, — och därför får jag nu tobaken af nådig frun och theet af ers nåd.

Ett äkta par sökte under måltiden ömsesidigt öfvertala hvarandra att äta.

— Det gör mig ett verkligt nöje, då jag ser dig äta! — sade frun.

— Och jag, — menade mannen, — har ett verkligt nöje då jag ser dig äta, men ett ännu större, då du har ett sådant nöje.

Riktigt anmärkt. Den berömde Pariser-läkaren Chirac kände sig, då han låg i feber, sjelf på pulsen och yttrade dervid: "Jag har här alltför sent blifvit efterskickad; denne sjuke kommer aldrig mer på benen". Och hans profetia slog också in.

→→→c:~ ←←←

frågar jag, ansvarar dig för, att icke herr Smith eljest utkastar andra planer eller kanske lyssnar till andra anbud, som man helt säkert från åtskilliga håll skall göra honom, då hans dotter är det mest lysande partiet i staden?

— I sådant fall skall Madeleine visst icke längre tåga.

Thomas Kennedy förblef envist vid sin mening, ja, så envist, att den redan förut svartsjuka L'Angelier började draga misstankar.

— Hvad menar du, min vän? — frågade han.

— Jag menar väl med dig.

— Det vet jag och därför kan jag hoppas, att du talar öppenlystigt med mig. Har du fått veta något, som ger dig anledning att så enträget gifva mig detta råd?

— Ja! — svarade Thomas efter några ögonblicks betänkande.

L'Angelier bleknade.

— Jag tillägger icke Madeleine skulden; — fortfor Thomas, — men föräldrarna tänka väl utan tvifvel på sin dotters bortgiftande.

— Hvad har du annars fått veta?

— Du känner ju herr Minnoch?

— Ja!

— Det förefaller mig, som om man bade några afsigter med honom.

— På hvad grund då?

— Jag har i går sett honom med Madeleine och hennes far på konserten.

— Omöjligt!

— Herr Minnoch höll dottren under armen och visade henne så mycken uppmärksamhet i fadrens närvaro, att han bestämdt måste ha dennes samtycke.

— Än Madeleine då?

— Hon skrattade, var glad, obesvärad, och tycktes vara smickrad af att den rike Minnoch, som dessutom alls icke är någon obehaglig man, ej vek ifrån hennes sida.

— Thomas! — ropade L'Angelier, — jag tackar dig för denna underrättelse. Skulle Madeleine blifva mig otrogen, så tvingar jag henne att hålla sitt löfte. Dock nej! — tillade han något lugnare, — hon kan icke gå tillbaka, om hon eger ett hjerta och har någon he-

der kvar, — vårt förhållande har redan kommit derhän, att det ej genom något främmande inlytande kan blifva rubbadt.

Elter denna dag var Emil L'Angelier helt och hållet förändrad; han undvek sina bekanta, arbetade oförtrutet på kontoret, som om han derigenom ville förströ sig, och tillbragte sin lediga tid i sitt rum. Thomas Kennedy företog vid denna tid en resa och kunde således ej sysselsätta sig något med vännen, som han värderade och älskade. Så blef den arme Emil öfverlemnad åt sig sjelf.

Våren var kommen, och tidigare än vanligt inträdde en vacker väderlek. Då först erhöi han ett bref från Madeleine. Hon beklagade sig deruti öfver hans tystlåtenhet, hvilken så mycket mer bekymrade henne, som hon på fyra veckor måste följa med sina föräldrar på landet. — Derifrån skriver jag dig till, — slutade hon, — och ger dig min adress. Kunna vi nu också icke få se hvarandra, så skola vi i stället skicka hvarandra så många flera bref. Lef väl och tänk på din Minnie!

(Forts.)

En fiskarfamilj i svenska Lappmarken.

Höckerts tafla: "En fiskarfamilj i svenska Lappmarken. Sommarkostym."

Om detta vår landsmans arbete innehåller franska tidningen "L'illustration" nyligen följande omdöme:

"Min Gud, är väl detta annat än en vinterkostym? Och borde väl de människobarn, som blifvit utdrifna ur paradiset, dömas att lefva i ett så ogästvänligt klimat?"

Denna framställning af det inre af en lappkäta har af den svenske artisten blifvit behandlad med en samvetsgrann noggrannhet, och för att göra detaljerna mer begrippliga, har han utfört det hela i ganska stora dimensioner. Taflan är målad med en bred, hård pensel, och i en dunkel, kraftig, men alltför enförmig, färgton. Figurernas hufvuden äro för mycket undanskymda; knappast ett enda hufvud eller en enda hand synes belyst midt i denna kjas mörka och kväfvande atmosfer. Man urskiljer endast med svårighet den lappländske fiskaren, som i förgrunden är sysselsatt med att knyta nät.

Men den unga modren, som i sin pitto-

reska kostym med öm min sitter och vakar vid det lilla lindebarne i luften sväfvande vagg, ger ett särskildt intresse åt denna scen ur den höga nordens lif. Under detta omilda luftstreck, under de knappa vilkor, detta består, under denna naturs dystra af-tynande, då den långa vintern kommer, är denna ringa koja dock fortfarande en familjelgedom; den gömmer, den såväl som andra, i sitt sköte livets farhågor, förhoppningar, sorg och fröjder, och, kanske i vida högre mått, äfven förnöjsamheten med den enda lycka, den känner.

Blandade Ämnen.

Ett lejon af smör. I den herrligt belägna, praktfulla Villa Falieri hölls en gång ett yppigt gästbud, till hvilket blomman af adeln från Adrias öfvermodiga lagunstad blifvit inbjuden och äfven infunnit sig.

Festen tog redan sin början, — och först då upptäckte köksmästaren till sin stora förskräckelse, att det till deserten fattades den skåderätt, hvilken den tidens oerhörda slöseri ansåg som något alldeles oundgängligt.

Länge var man härvid rädlös, då köksmästaren äntligen fick det infallet att rådfråga den närvarande bildhuggaren Passino; men äfven denne kunde ej påfina något, då hans äfvenledes närvarande dotterson Canova, en ung förhoppningsfull konstnär, närmade sig och frågade hvad man rådgjorde om. Då den unge bildhuggaren fått veta detta, funderade han en stund, begärde derefter att få så mycket smör der fanns i huset och bildade af detta ett herrligt lejon, vid hvilket man b'ott hade att beklaga att det skulle vara förfärdigadt af ett så förgängligt ämne.

Skåderätten blef inburen och väckte genom sin konstnärliga fulländning alla närvarandes beundran. Man frågade efter dess mästare; man begärde att få se denne, man lät inkalla honom. Djupt förlägen och fruktande att han begått något misstag inträdde denne i salen till ädlingarne — men mötte i stället af ett stormande bifall för denna bild, hvilken var ett förebud till de odödliga mästerverk, hans mejsel framdeles skulle utföra.

Härmed följer Romanbihaget: "Modiga Hjertan," pag. 21—28.